

Notat 2002–21

**Sukkeravgiften og
Sjokolade- og sukkervareavgiften**
En utredning for Sosial- og helsedirektoratet

Johanne Kjuus
Mari Vengnes

Tittel	Sukkeravgiften og Sjokolade- og sukkervareavgiften. En utredning for Sosial- og helsedirektoratet
Forfattere	Johanne Kjuus, Mari Vengnes
Prosjekt	Kartlegging av sukkeravgiften og sjokolade- og sukkeravgiften (K027)
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2002
Antall sider	19
ISBN	82-7077-466-9
ISSN	0805-9691
Emneord	særagift, sukkeravgift, sjokolade- og sukkeravgift

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskingene i jord- og skogbruk.
- Gir ut rapporter fra forskning og utredning. Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres over Landbruksdepartementets budsjett, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

Sukkeravgiften og sjokolade- og sukkervareavgiften er to særavgifter som er pålagt nærings- og nytelsesmiddelindustrien. Sukkeravgiften er ment å beskatte sukker til forbrukere, mens sukker som brukes til ervervsmessig framstilling av varer er pålagt sjokolade- og sukkervareavgift.

Dette notatet er skrevet på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet, avdeling for ernæring (SHdir), for å få en oversikt over betydningen og omfanget av ovennevnte avgifter.

Johanne Kjuus og Mari Vengnes har skrevet notatet, og Anne Moxnes Jervell har lest manuskriptet og kommet med verdifulle råd.

Oslo, mai 2002

Leif Forsell

Innhold

	Side
SAMMENDRAG	1
1 INNLEDNING	3
1.1 Om særavgifter.....	3
2 SUKKERAVGIFTEN	5
2.1 Formål og omfang.....	5
2.1.1 Avgiftssats og innkrevd avgift.....	6
3 SJOKOLADE- OG SUKKERVAREAVGIFTEN.....	9
3.1 Formål og omfang.....	9
3.1.1 Formål	9
3.1.2 Omfang	9
3.2 Endringer i lov- og forskriftshjemmel.....	10
3.3 Avgiftssats.....	11
3.4 Innkrevd avgift.....	11
4 OM INTERNASJONALE FORHOLD	13
5 OPPSUMMERING	15
REFERANSER	17

Sammendrag

Formålet med dette notatet har vært å kartlegge betydningen av sukkeravgiften og sjokolade- og sukkervareavgiften. Dette er to avgifter som til sammen utgjør 6 prosent av alle særavgiftene innenfor nærings- og nytelsesindustrien. I 2001 var størrelsesordenen på innkrevd sukkeravgift på 225,9 millioner kroner mens innkrevd sjokolade- og sukkervareavgift var på 855,3 millioner kroner. Det er beregnet at både innkrevd sukkeravgift og sjokolade- og sukkervareavgift vil gå noe ned i 2002 i forhold til tidligere år. Sjokolade- og sukkervareavgiften utgjør en betydelig kostnad for nærings- og nytelsesindustrien. Avgiften er først og fremst fiskalt begrunnet men blir også forsvart ut i fra helsemessige hensyn.

Avgiftspolitikken er i svært begrenset grad omfattet av internasjonale avtaler. Siden ovennevnte avgifter er pålagt både norskproduserte varer og importerte varer har internasjonale reguleringer minimal betydning for utviklingen i disse særavgiftene.

1 Innledning

Sukkervareavgiften (fra nå av kalt sukkeravgiften) og sjokolade- og sukkervareavgiften går begge under kategorien særavgifter. Særavgiftene er en av de større inntektskildene som går til statskassen uten øremerking.

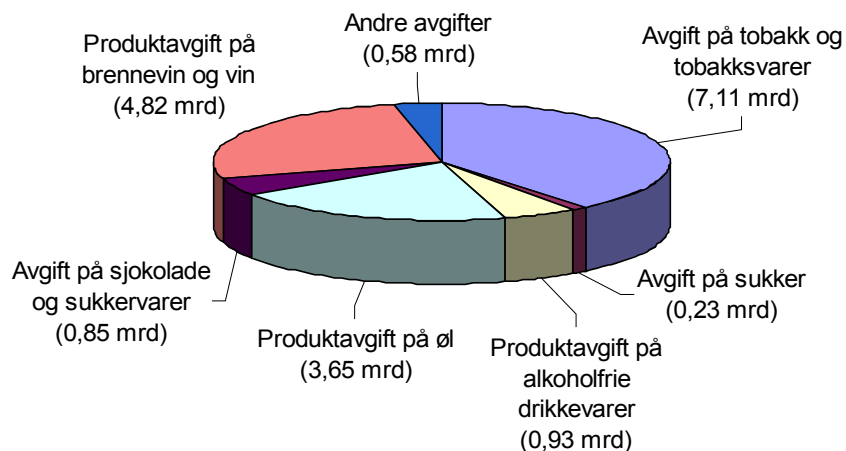
Hensikten med dette notatet har vært å gi en oversikt over:

- Sukkeravgiften (formål og omfang, avgiftssats, innkrevd avgift og utviklingen de siste årene).
- Sjokolade- og sukkervareavgiften (formål og omfang, avgiftssats, innkrevd avgift og utviklingen de siste årene).
- Eventuelle internasjonale forhold som kan ha betydning for avgiftene

1.1 Om særavgifter

Sukkeravgiften og sjokolade- og sukkervareavgiften er begge avgifter som betegnes som særavgifter. Særavgifter omfatter flere avgifter, og er en fellesbetegnelse på avgifter som pålegges nærmere angitte varer ved innførsel og innenlands tilvirkning (Finansdepartementet 2001a).

Næringsmiddelindustrien berøres av til sammen 9 forskjellige særavgifter som i 2001 ga en samlet inntekt på 18,2 milliarder kroner til statskassen. Av dette utgjorde sukkeravgiften og sjokolade- og sukkervareavgiften til sammen 6 prosent. Figur 1.1. nedenfor viser en oversikt over særavgifter innen nærings- og nytelsesmiddelindustrien (NILF 2002).

Figur 1.1 Fordeling av særavgifter på nærings- og nytelsesmidler, 2001

Lov om særavgifter ble vedtatt i Stortinget 19. mai 1933 nr. 11. Denne loven omfatter alle særavgifter til statskassen som ikke omhandles spesifikt i andre lover.

Særavgiftssatsene fastsettes av Stortinget for ett år av gangen i medhold av Grunnlovens §75a, der vurderingene av størrelsen og strukturen på avgiftene inngår i den årlige budsjettbehandling (Finansdepartementet 1933).

Tidligere var det egne forskrifter relatert til hver enkelt særavgift. Men siden store deler av regelverket rundt de ulike avgiftene i prinsippet er likt, har de samme bestemmelsene vært tatt inn i flere ulike forskrifter. For å forenkle og harmonisere regelverket rundt særavgiftene fastsatte Finansdepartementet, med hjemmel i ovennevnte lov, en ny forskrift om særavgifter den 11. desember 2001. Denne forskriften omfatter innholdet av 28 tidligere enkeltforskrifter. Forskriften inneholder to typer bestemmelser; generelle bestemmelser som omfatter alle de omhandlede særavgifter og særbestemmelser for den enkelte avgift (Ernst & Young 2002).

Kapittel 3.16 i den nye forskriften omfatter sukkeravgiften mens kapittel 3.17 omfatter sjokolade- og sukkervareavgiften. Disse kapitlene omfatter særbestemmelser for den enkelte avgift som avgiftens virkeområde, avgiftsgrunnlag og beregning, avgiftsfritak og eventuelle tilskudd. I dette notatet ser vi nærmere på betydningen og omfanget av disse to særavgiftene.

2 Sukkeravgiften

2.1 Formal og omfang

Sukkeravgiften er i dag hjemlet i kapittel 3.16 i forskrift om ny særavgift av 11. desember 2001, nr 1451. Avgiften ble innført i 1981 og er i hovedsak lagt på sukker til forbrukere. Avgiften beskatter forbruk av sukker i husholdninger, kantiner og anstaltshusholdinger. Sukker som nyttes til ervervsmessig framstilling av varer er på nærmere bestemte vilkår fritatt for avgiften. Fritaket omfatter bl.a. sukker til bakerier, mineralvann¹-, sjokolade²- og saftfabrikker, når sukkeret inngår som innsatsvare i det ferdige produktet.

Sukkeravgiften er i følge Finansdepartementet rent fiskalt begrunnet, dvs. at målet med avgiften er å skaffe inntekter til å finansiere offentlige utgifter. Sukkeravgiften er som alle andre særavgifter ikke øremerket og inntekten fra avgiften går dermed direkte til statskassen. I nærings- og nytelsesindustrien er sukkeravgiften en av de mindre postene som bidrar til inntekt i statskassen og i 2001 utgjorde sukkeravgiften bare 1,2 prosent av innkrevd særavgift.

Sukkeravgiften beskatter sukkerforbruket til forbrukerne og avgiftsplikten omfatter:

- (1) Sukker (roe- og rørsukker).
- (2) Sirup og sukkeroppløsning (gjelder ikke melkesukker, lønnesirup, karamell, sukkerkulør, honning mv.).
- (3) Andre varer som tolldistriktet finner tjenlige som erstatning for avgiftspliktige varer.

Farin, melis, kandis, raffinade og perlesukker er eksempler på avgiftspliktige sukkertyper.

Det er Finansdepartementet som gir forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak fra avgiften. Fordi sukkeravgiften i hovedsak skal legges på forbruker kan det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd på bestemte sukkervarer. I dag er det fritak fra avgiften på sukker som: (1) Nytt til ervervsmessig framstilling av varer. (2) Selges til eller innføres av NATO. (3) Bringes med som reisegods til personlig bruk. (4) Selges til eller innføres av utenlandske dip-

¹ Mineralvann som går under alkoholfrie kullsyreholdige/frie drikkevarer er istedenfor pålagt en produktavgift (særavgift).

² Sjokolade som hører under tollnumrene i tabell 1, er pålagt sjokolade- og sukkervareavgift.

lomater og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet. (5) Fra tilvirkers eller importørs lager utføres til utlandet, som brukes om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriksfart eller legges inn på tollager. (6) Nytt til biavl³.

Ferdige næringsmidler anses ikke som sukker i avgiftsmessig forstand selv om produktet inneholder f.eks. 90 % sukker og 10 % smaks- og fargestoffer. Slike varer vil bli påført sjokolade- og sukkervareravgift, men være fritatt for sukkeravgiften (Finansdepartementet 2001b).

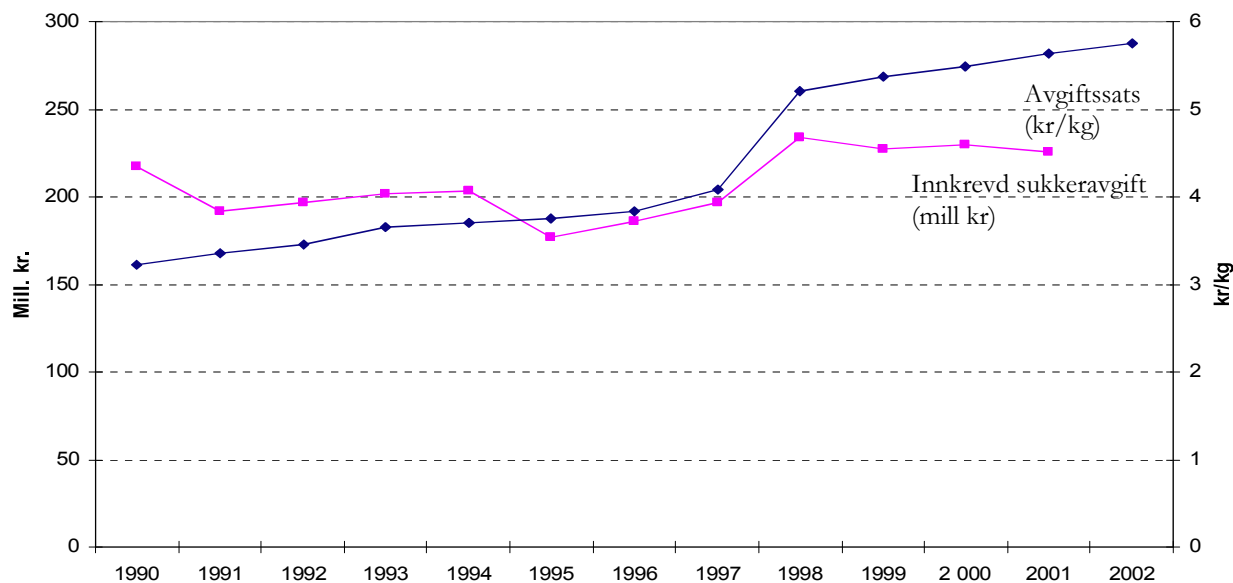
2.1.1 Avgiftssats og innkrevd avgift

Sukkeravgiften er en vektavgift som beregnes pr. kilogram av varens avgiftspliktige vekt⁴. Satsen fastsettes av Stortinget ved plenarvedtak for ett år av gangen, og er gjeldene fra 1. januar hvert år. Satsen oppgis i løpende priser og økning i satsen skyldes først og fremst prisjusteringer.

Da sukkeravgiften ble innført i 1981 var satsen på 1 kr/kg. I 1982 økte satsen til 2,35 kr/kg, det vil si en økning på 135 prosent. Etter denne oppgangen steg avgiftssatsen relativt jevnt (mellom 2 og 6 prosent hvert år) fram til 1997, for så å gjøre et markant hopp på 28 prosent i 1998. Fra 1999 har satsen økt med mellom 2 til 3 prosent hvert år, og i 2002 økte avgiftssatsen på sukker med 2 prosent.

Figur 2.1 viser utviklingen i avgiftssatsen og innkrevd avgift, der høyre akse refererer til avgiftssatsen mens venstre akse refererer til innkrevd avgift. Som vi ser av figuren har økningen i avgiftssatsen vært relativt jevn i hele perioden, bortsett fra en betydelig økning i 1998.

Fra 1. januar 2002 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sukkervarer med kr 5,75 pr. kg av varens avgiftspliktige vekt.

Figur 2.1 Sukkeravgift, 1990-2002 (i løpende kroner)

³ Det gis tilskudd som kompensasjon for avgift på sukker som brukes til biavl.

⁴ Avgiften beregnes av varens nettovekt.

Av figuren ovenfor ser vi at avgiftssatsen økte i hele perioden 1990-2002, mens innkrevd avgift økte relativt sett mindre i den samme perioden. Det siste tiåret (1990-2001) har innkrevd sukkeravgift totalt sett bare økt med ca. 4 prosent (fra 217 til 226 millioner kroner), men av figuren ser vi at det har vært store svingninger innen perioden. Blant annet gikk innkrevd avgift ned med nesten 12 prosent fra 1990 til 1992 etterfulgt av tre år mer relativt liten økning. Innkrevd avgift ble videre redusert med nesten 13 prosent i 1995, etterfulgt av en økning på 5 prosent i 1996. Fra 1997 til 1998 steg innkrevd sukkeravgift med 19 prosent (fra 197 til 234 millioner kroner), noe som først og fremst skyldes en økning i avgiftssatsen på 28 prosent. Fra 1998 til 1999 ble innkrevd avgift redusert med 3 prosent, men innkrevd avgift gikk opp med nesten 2 prosent i 2000 (til 230 millioner kroner). Fra 2000 til 2001 sank innkrevd avgift med 4,5 millioner kroner, noe som tilsvarer en nedgang på 2 prosent.

Som vi ser har innkrevd avgift holdt seg på et relativt jevnt nivå de siste årene, noe som kan sees i sammenheng med den minimale økningen i satsene i den samme perioden. Variasjonen i innkrevd avgift må også sees i sammenheng med forbruket av sukker. Ser vi på grafen gikk innkrevd avgift ned i både 1999 og 2001, noe som er i samsvar med registrert forbruk av sukker.

Finansdepartementet har beregnet at innkrevd sukkeravgift i faste kroner vil gå ned med rundt 8 prosent i 2002, dvs. en nedgang på ca. 16 millioner kroner (Finansdepartementet 2001c). Den beregnede nedgangen skyldes både den lave økningen i avgiftssatsen (økning på 2 %) og at forbruket av sukker vil gå noe ned. Det at avgiftssatsen øker mens innkrevd avgift går ned skyldes også at avgiftssatsene oppgis i løpende kroner. En økning i avgiftssatsen behøver derfor ikke å bety at innkrevd avgift vil øke, så lenge prisveksten øker mer enn økningen i avgiftssatsene.

3 Sjokolade- og sukkervareavgiften

3.1 Formal og omfang

3.1.1 Formal

Utgangspunktet for innføringen av sjokolade- og sukkervareavgiften i 1922 var mangel på tilførsel av kakaobønner til Norge på begynnelsen av 1920-tallet. Avgiften ble i utgangspunktet brukt som virkemiddel for å få ned forbruket av sjokoladeprodukter, der avgiften skulle gi økte priser og dermed lavere etterspørsel etter produkter basert på kakao.

I dag er ikke denne særavgiften ment å ha noen slik funksjon, og avgiften regnes i dag som en fiskal avgift. Avgiften kan forsvares av politikerne ut i fra et helsepolitisk ståsted. Dette fordi avgiften kan være et virkemiddel for å prise indirekte (helsemessige) virkninger av sjokolade- og sukkervareforbruket. Økte priser på sjokolade- og sukkervarer gir, i hvert fall i teorien, redusert forbruk – samtidig som innkrevd avgift kan brukes til helsetiltak (Finansdepartementet 2001a).

3.1.2 Omfang

De varene som omfattes av avgiften er fortrinnsvis godteripregede varer, delvis avgrenset etter tolltariffen. Avgiften omfatter, i likhet med andre særavgifter, både importerte og innenlandsproduserte varer. Sukkervarer, sjokolade, kjeks, drops og lignende er typiske varer som er pålagt sjokolade- og sukkervareavgift. Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvilke varer avgiftsplikten omfatter og tilhørende varenummer i tolltariffen:

Tabell.3.1 Avgiftspliktige varenummer

Sukkervarer (herunder hvit sjokolade)	
17.04.1000	Tyggegummi, også overtrukket med sukker
17.04.9091	Karameller
17.04.9092	Pastiller, sukkertøy og drops
17.04.9099	Ellers, formet som plater, stenger, kuler og lignende
Sjokolade og andre næringsmidler som inneholder kakao	
18.06.2090	I blokker, plater eller stenger
18.06.3100	Med fyll
18.06.3200	Uten fyll
18.06.9010	Annen sjokolade
Kjeks med innhold av kakao	
19.05.3100	Søte kjeks og smakaker (med 50% sjokolademasse)
19.05.3200	Vafler og vaffelkjeks (med 50% sjokolademasse)
Drops, tyggegummi og andre godterier	
21.06.9041	Drops
21.06.9044	Tyggegummi, unntatt nikotintyggegummi
21.06.9090	Andre godterier

Kilde: Finansdepartementet (2001b)

Kjeks er avgiftspliktig både når de er helt overtrukket med sjokolade og/eller sukkerholdig masse og når de er delvis overtrukket og/eller har mellomlag av slik masse hvor vekten av massen utgjør mer en 50 prosent av kjeksens samlede vekt. Utgjør sjokolademassen mindre enn 50 prosent defineres varen som bakevarer og er dermed unntatt fra sjokolade- og sukkervareavgiften.

Marsipanmasse hører under tolltariffens varenummer 17.04.9010 og er ikke med i det avgiftspliktige vareområdet. Dersom massen formes som kakelokk, eller andre former utover bare en «marsipanpølse» hvor emballasjen «former» varen, hører varen under varenummer 17.04.9099 og er avgiftspliktig. For ordens skyld kan nevnes at marsipanlokk/pynt på/i kaker som produseres/ innføres er avgiftsfrie.

Det er også avgift på sjokoladeholdige varer som hører under andre varenumre i tolltariffen fordi de er satt sammen eller pakket sammen med varer som ikke er nevnt ovenfor. Avgiftsplikten omfatter ikke varer som er på eller i kaker under tolltariffens varenummer 19.05.9031 (Andre kaker).

Fritak fra avgiften gis for varer som brukes som råstoff og lignende i egen bedrift til produksjon av avgiftsfrie varer fritatt for avgift (gjelder varer under tolltariffens posisjoner 17.04 og 18.06) (Finansdepartementet 2001c).

3.2 Endringer i lov- og forskriftshjemmel

Regelverket for sjokolade- og sukkervareavgiften har blitt endret opp til flere ganger siden 1922. Først og fremst har dette vært endringer angående hvilke varer avgiften skal gjelde for. I 1998 ble det vedtatt at vareområdet skal bestemmes i Finansdepartementets forskrift, der vareområdet (fortrinnsvis godteripregede varer) delvis er avgrenset etter tolltariffens posisjoner og varenumre.

Sjokolade- og sukkervareavgiften er hjemlet i kapittel 3.17 i ny forskrift om særavgifter, av 11. desember 2001. I forbindelse med omleggingen til en samlet forskrift om særavgifter

ble det gjort endringer om når avgiftssatsen for sjokolade- og sukkervarer skal settes. Fram til i dag har vedtaket normalt hatt virkning fra 1. april. Bakgrunnen for dette er at det tidligere fantes bestemmelser om at sjokolade- og sukkervarer skulle være merket med veiledende pris på emballasjen. Da det årlige vedtaket ble fattet like før 1. januar, hadde produsentene behov for tiden fram til 1. april for å endre eventuelle priser/vekter på varen. Denne ordningen er imidlertid opphørt. Det ble derfor vedtatt at avgiftssatsen på sjokolade- og sukkervarer i likhet med de andre særavgiftene gjøres gjeldende fra 1. januar hvert år (TAD 2002a).

3.3 Avgiftssats

Fra 1922 til 1970 var avgiften en prosentvis sats av varens verdi, hvor det ble satt ulike satser på kokesjokolade, kakaopulver, spisesjokolade- og sukkervarer. I denne perioden varierte den prosentvise satsen for sjokolade og sukkervarer mellom 33 og 150 prosent. Endringer i presentsatsen ble begrunnet med både praktiske og økonomiske hensyn, som rasjonering av spisesjokolade og økte bevilgninger til beredskapstiltak (etter 2. verdenskrig).

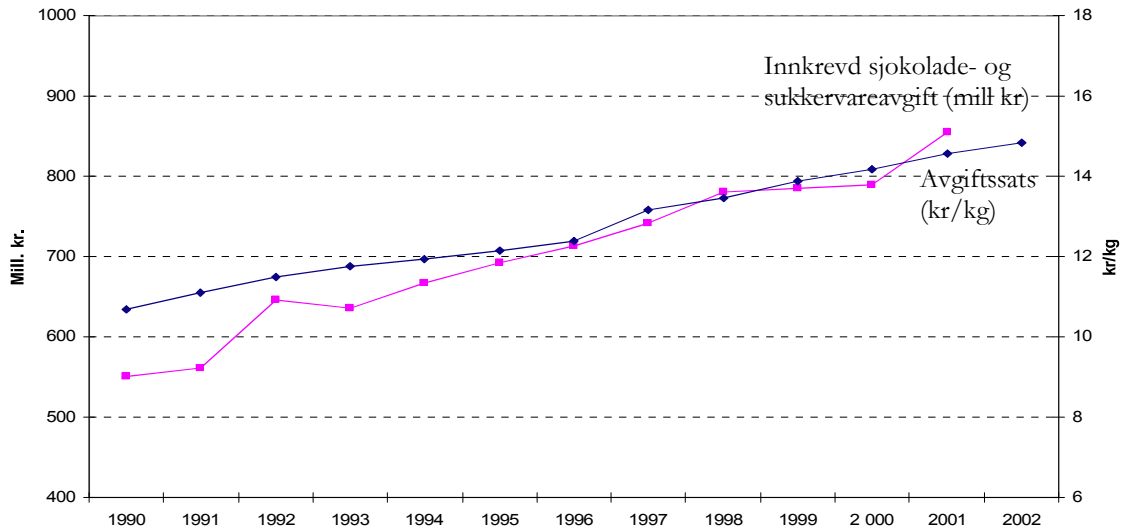
I 1970 ble avgiften lagt om til en vektavgift med 5 kr/kg, som i gjennomsnitt tilsvarte en sats på ca. 60 prosent. Avgiften beregnes nå på grunnlag av varens nettovekt, der ikke spiselige bestanddeler av en vare ikke regnes med i nettovekten.

Fra 1970 til 1990 økte avgiftssatsen med mellom 3 og 20 prosent hvert år, noe som ga en dobling fra 1970 til 1990, fra 5 kr/kg til 10,70 kr/kg i 1990. Av figur 3.1 ser vi at avgiftssatsen siden 1990 har vært jevnt økende og har fulgt den generelle prisutviklingen. Ser en bort fra 1997 hvor satsen økte med 6 prosent har avgiftssatsen økt med gjennomsnittlig 2-3 prosent hvert år de siste ti årene. For 2001 var satsen på 14,57 kr/kg, avgiftssatsen ble prisjustert til 14,85 kroner i 2002.

Avgiftssatsen på sjokolade- og sukkervarer er høy sammenlignet med satsen for sukker, der avgiftssatsen på sjokolade- og sukkervarer i 2002 er på 14,85 kr/kg mens avgiftssatsen for sukker er på 5,75 kr/kg.

3.4 Innkrevd avgift

Da sjokolade- og sukkervareavgiften ble innført i 1922, ga det en inntekt på 2,1 millioner kroner til statskassen (SSB 1937). Ved omleggingen i 1970 var innkrevd avgift økt til 148 millioner kroner (SSB 1971). Innkrevd avgift steg med rundt 270 prosent i perioden 1970 til 1990 (til 551 millioner kroner). Dette skyldes både økt forbruk og en dobling i avgiftssatsene i samme periode. Figur 3.1 nedenfor viser utviklingen i avgiftssatsen og utviklingen i innkrevd avgift i perioden 1990–2002.

Figur 3.1 Sjokolade- og sukkervareavgift, 1990–2002 (i løpende kroner)

Av figuren ser vi at utviklingen i satsen og innkrevd avgift i hele perioden har økt relativt jevnt i forhold til hverandre, selv om innkrevd avgift har variert noe innen perioden.

Fra 1990 til 1992 økte innkrevd avgift med til sammen 17 prosent, noe som ble etterfulgt av en nedgang på ca. 2 prosent i 1993. Inntektene fra avgiften økte videre jevnt fram til 1998. Fra 1998 til 2000 flatet innkrevd avgift ut, med en oppgang på bare en prosent. Innkrevd avgift økte derimot med hele 8 prosent fra 2000 til 2001, fra 789 til 855 millioner kroner.

Avgiftssatsen har siden 1998 økt med mellom 2 og 3 prosent, mens økningen i 2002 bare er på 1,9 prosent. Finansdepartementet har med utgangspunkt i den beskjedne økningen, beregnet at innkrevd avgift sjokolade- og sukkervarer vil gå ned med rundt 4 prosent i 2002, dvs. en nedgang på ca. 20 millioner kroner (Finansdepartementet 2001c).

4 Om internasjonale forhold

Ilegging av avgifter og lignende reguleringer er i liten grad berørt av internasjonale reguleringer og avtaleverk. To forhold bør likevel nevnes, selv om de ikke har betydning for de aktuelle avgiftene slik de er i dag.

- Likebehandling mellom norskprodusert vare og importert vare
- Gradering av avgifter kan være problematisk

I følge WTO/GATT regelverket skal man som hovedregel behandle importerte og norskproduserte varer likt, eller sagt på en annen måte; gi like konkurransevilkår. Å ilegge en særavgift bare på importert vare og ikke innenlandsprodusert vil derfor ikke være kompatibelt med ovennevnte regelverk. Toll er den eneste merkostnaden man kan pålegge importert vare utover det som man pålegger innenlandsprodusert vare.

Gradering av avgifter slik at noen produsenter får en lavere avgift enn andre er heller ikke uproblematiske. Dette har for Norges vedkommende særlig vært aktuelt i forhold til arbeidsgiveravgiften som er regionalt differensiert. En avgift som er differensiert slik at ulike produsenter får ulik belastning ut i fra et eller annet kriterium, er en form for subsidie for den produsenten som nyter godt av den laveste avgiften.

Innen EU er det i liten grad samordning av regelverk for avgifter. Skatte- og avgiftspolitikken er i stor grad et nasjonalt anliggende. Unntaket er toll som er et felles system i hele fellesskapet, og som kun ilegges ved import til EU og ikke mellom EU land. Et annet unntak er merverdiavgift hvor det er felles reguleringer og rammeverk, men det er opp til de enkelte statene å fastsette satsene.

5 Oppsummering

- Sukkeravgiften og sjokolade- og sukkervareavgiften utgjør til sammen bare en liten andel av særavgiftene innen nærings- og nytelsesindustrien. Men den høye avgiftssatsen på sjokolade- og sukkervarer påfører nærings- og nytelsesindustrien høye kostnader.
- Sjokolade- og sukkervareavgiften var ved innførsel pålagt av hensyn til liten tilførsel av kakaobønner. Avgiften er nå en fiskal avgift, men kan begrunnes ut i fra helsepolitiske argumenter. Sukkeravgiften er en fiskal avgift.
- Omfanget av avgiftene er i 2002 på henholdsvis 225,9 millioner kroner for sukker og 855,3 millioner kroner for sjokolade- og sukkervarer. Avgiftssatsen er henholdsvis 5,75 kr/kg for sukker og 14,85 kr/kg for sjokolade- og sukkervarer.
- Innkrevd sukkeravgift har holdt seg på et relativt stabilt nivå siden 1998, mens innkrevd sjokolade- og sukkervareavgift holdt seg stabil fra 1998–2000, men økte med 8 prosent i 2001. Det er forventet en nedgang i innkrevd avgift for begge særavgiftene i 2002.
- Så lenge importerte og norskproduserte varer behandles likt i avgiftssystemet, er ikke ilegging av avgifter et problem i forhold til internasjonale reguleringer og avtaleverk.

Referanser

- Finansdepartementet. 1933. *Lov om særavgifter*. URL: <http://www.lovdata.no/all/nl-19330519-011.html>
- Finansdepartementet. 2001a. *Skatter og avgifter*. URL: http://www.odin.dep.no/fin/norsk/skatter_avgifter/avgifter
- Finansdepartementet. 2001b. *Forskrift om særavgifter*. URL: <http://www.lovdata.no/for/sf/fd/fd-20011211-1451.html>
- Finansdepartementet. 2001c. *Statsbudsjettet 2002*, St.meld. nr. 1 (2001-2002). URL: <http://odin.dep.no/fin/norsk/publ/stprp/006001-030018/index-dok000-b-n-a.html>
- Ernst & Young. 2002. Skatt og avgiftsnytt nr 1 2002, *Ny forskrift om særavgifter*. URL: http://www.ey.com/global/gcr.nsf/Norway/S&A_Nytt_1-2002_-_Innhold
- NILF. 2002. *Mat og Industri 2002*
- SSB. 1937. *Statistisk årbok 1937, Tabell 241, Statskassens inntekter*.
- SSB. 1971. *Statistisk årbok 1971, Tabell 267, Statskassens inntekter*.
- SSB. 1991. *Statistisk årbok 1991, Tabell 451, Statskassens inntekter*.
- SSB. 1997. *Statistisk månedshefte nr 12 1997, Tabell 70, Statsregnskapet*.
- SSB. 2002. *Statistisk månedshefte nr 1 2002, kapittel 12*. URL <http://www.ssb.no/maanedshefte/sm12133n>
- Toll- og avgiftsdirektoratet. 2001. *Avgiftsrundskriv år 2001, Toll og avgiftsdirektoratets kommentarer*. URL: <http://www.toll.no/regelverk/avgiftsrundskriv/2001/kommentarer/>
- Toll- og avgiftsdirektoratet. 2002a. *Avgiftsrundskriv år 2002*, URL: <http://www.toll.no/regelverk/avgiftsrundskriv/2002/>
- Toll- og avgiftsdirektoratet. 2002b. *Særavgifter i Norge*. Tidligere avgifter, gjeldene avgifter med historikk, avgifter 2002, 13. utgave.
- Toll- og avgiftsdirektoratet. 2002c. Pers.medd. Liv Ørbeck.

Vedlegg 1

Avgiftssatser i perioden 1990-2002

Kr/kg	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sukkeravgift	3,22	3,35	3,45	3,65	3,70	3,76	3,84	4,08	5,21	5,38	5,49	5,64	5,75
Sjokolade- og sukkervareavgift	10,70	11,10	11,50	11,75	11,95	12,15	12,39	13,15	13,45	13,89	14,17	14,57	14,85

Kilde: Toll og avgiftsdirektoratet, 2002b.

Innkrevd avgift i perioden 1990-2001

1000 NOK	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Sukkeravgift	217,3	191,7	197,3	201,8	203,5	177,4	186,4	196,6	233,8	226,7	230,3	225,9
Sjokolade- og sukkervareavgift	551,2	561,3	646,2	636,0	666,8	692,5	713,6	742,5	781,1	784,7	789,4	855,3

Kilde: Toll og avgiftsdirektoratet, 2002c & SSB 1991, 1997 og 2002.